

Eko i bio hieroglify, czyli w jaki sposób dobrze czytać i poprawnie interpretować znaki na produktach

Lekcja otwarta w klasie drugiej

Cele lekcji:

Cel ogólny: Rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne.

Cele szczegółowe- czyli co po tej lekcji będę umiał/-ła:

wyjaśnię pojęcie: symbol,

prawidłowo rozpoznam osiem podstawowych ekoznaków,

rozpoznam po znaku wybrane produkty ekologiczne,

będę potrafił/-ła samodzielnie interpretować znaki,

zrozumiem sens stosowania opakowań ekologicznych,

Co to jest symbol?

Symbol

1. znak, osoba, przedmiot itp., które coś oznaczają
2. osoba lub zwierzę będące uosobieniem czegoś
3. znak literowy lub cyfrowy stosowany do oznaczania wielkości, jednostek miar, artykułów handlowych, pierwiastków chemicznych itp.
4. motyw lub zespół motywów w dziele literackim pełniący funkcję znaku odnoszącego się do innej, nieukazanej bezpośrednio sfery rzeczywistości

Źródło: <https://sklep.nowaszkoła.com/znaki-drogowe-dywaniki.html>

Źródło: <https://pl.dreamstime.com/obraz-royalty-free-symbole-chemiczne-image2137956>

Download from
Dreamstime.com
 This watermarked comp image is for previewing purposes only.

ID 2137956
 © Stefan Hermans | Dreamstime.com

1	2	3-10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
H	He											Li	Be											B	C	N	O	F																																																																
		K												Al	Si	P	S	Cl																																																																										
Na	Mg											K	Ca	Sc	Ti	V	Cr	Mn	Fe	Co	Ni	Cu	Zn	Ga	Ge	As	Se	Br																																																																
Rb	Sr	Y	Zr	Nb	Mo	Tc	Ru	Rh	Pd	Ag	Cd	In	Sn	Sb	Te	I																																																																												
Sc	Ba	La	Hf	Ta	W	Re	Os	Ir	Pt	Au	Hg	Tl	Pb	Bi	Po	At																																																																												

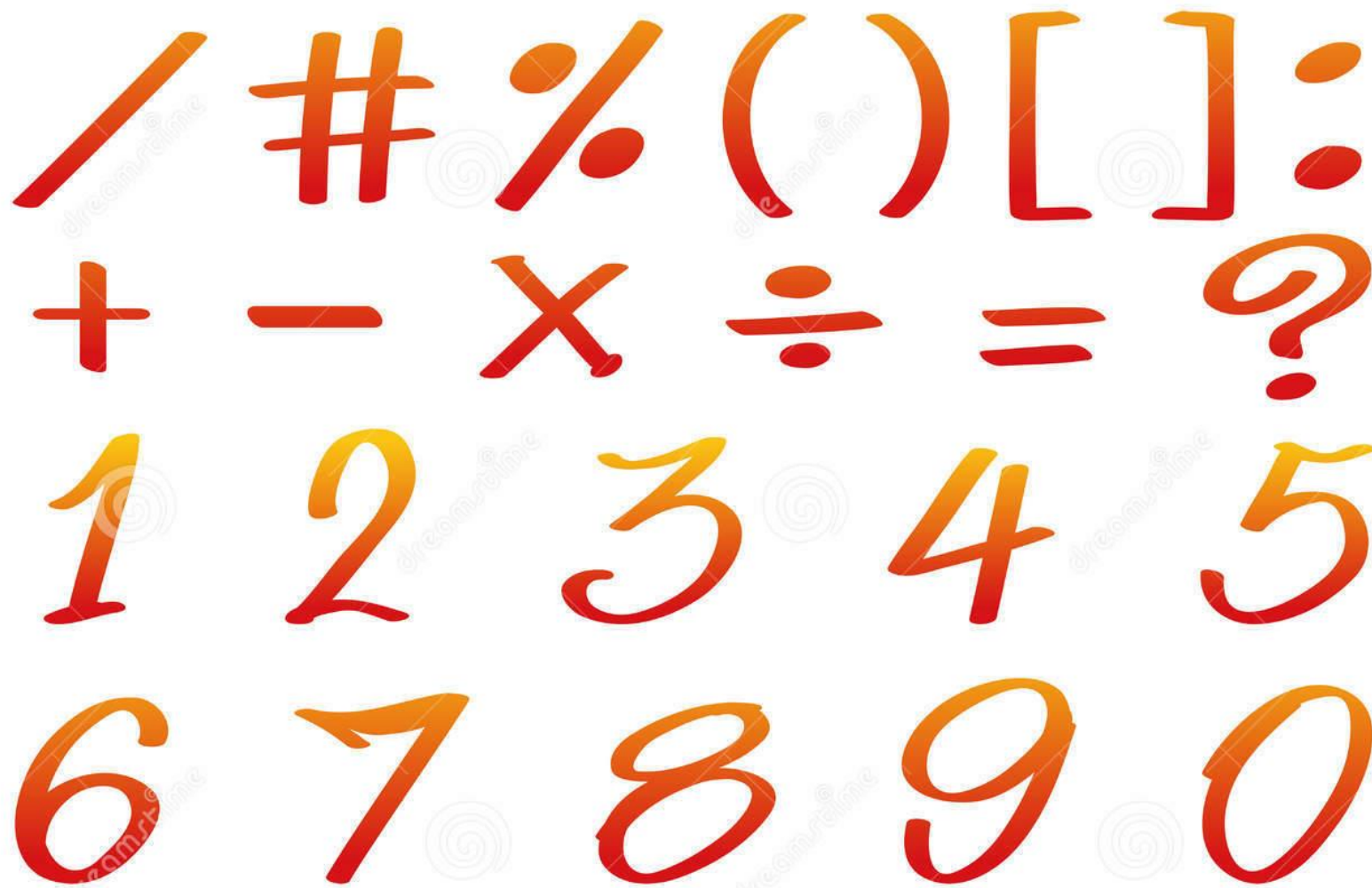
Źródło: <https://samequizy.pl/symbole-pierwiotkow-chemicznych/>

Źródło: <https://pl.depositphotos.com/vector-images/symbole-chemiczne.html>

Źródło: <https://www.logofirmowe.pl/logo-firmy-wzory-przyklady>

Download from
Dreamstime.com

This watermarked comp image is for previewing purposes only.

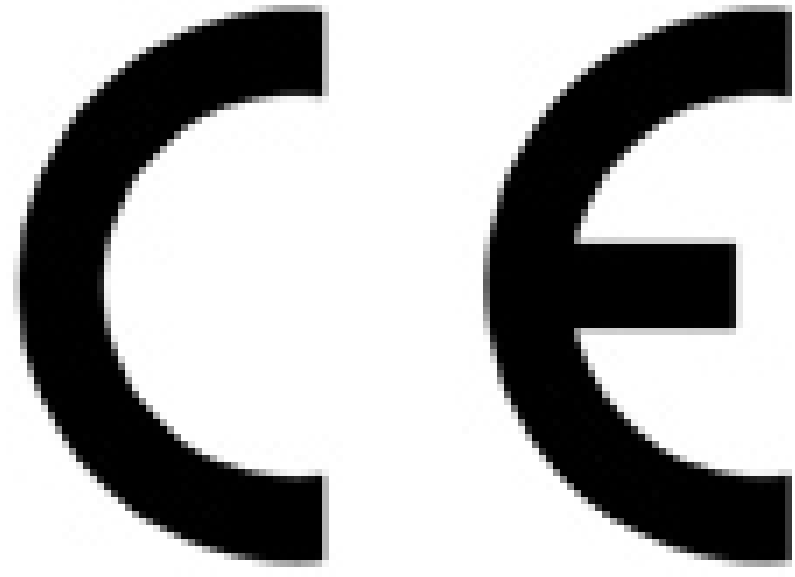
ID 87449116

© Blue Ring Education Pte Ltd | Dreamstime.com

Źródło: <https://pl.dreamstime.com/ilustracji-liczby-i-matematyka-podpisuj%C4%85-wewn%C4%85trz-czerwonego-kolor-image87449116>

Oznaczenia obowiązkowe

- Najbardziej znany symbol jest deklaracją producenta, że produkt spełnia wszystkie wymogi i normy, wynikające z prawa Unii Europejskiej.
- Aby produkt mógł znaleźć się w obiegu, musi posiadać taki znak, zanim będzie można wprowadzić go na rynek.
- Oznaczenie umieszczane jest głównie na wyrobach z importu, przede wszystkim na zabawkach.

Oznaczenia na produktach żywnościowych:

1. Dolphin Safe

- ▶ Wprowadzony w 1990 roku znak Dolphin Safe przyznawany jest przez Earth Island Institute i informuje konsumentów, że zakupiony przez nich tuńczyk był poławiany w sposób bezpieczny dla delfinów, bez używania na przykład sieci dryfujących.

Oznaczenia na produktach żywnościowych

2. Euroliść

- ▶ Euroliść - to znak ekologiczny przyznawany przez Komisję Europejską dla produktów ekologicznych w Unii Europejskiej. Umieszczany obowiązkowo na wszystkich paczkowanych produktach ekologicznych wyprodukowanych w jednym z państw członkowskich i spełniających obowiązujące normy wspólnotowe.
- ▶ Euroliść przedstawia gwiazdki Unii Europejskiej ułożone w kształcie liścia na zielonym tle. Symbol ekologiczny zawiera dwa wyraźne przesłania: Natura i Europa.
- ▶ Symbol pojawić się może w gospodarstwach rolnych, którym przyznano status ekologicznych, co oznacza, że produkcja jest w nich przyjazna środowisku, przebiega zgodnie z przepisami unijnymi i jest nadzorowana przez jednostki certyfikujące.
- ▶ Widząc ten znak, możemy być pewni, że co najmniej 95% składników kwalifikuje się jako ekologiczne według kryteriów unijnych, a produkt albo pochodzi bezpośrednio od producenta, albo są sprzedawane w zamkniętym, zabezpieczonym opakowaniu.

Oznaczenia na produktach żywnościowych:

3. Ekoland

- ▶ Symbol Ekoland można znaleźć na produktach żywnościowych, które zostały wyprodukowane w gospodarstwach ekologicznych.
- ▶ Prawo do stosowania takiego znaku przyznawane jest przez Polskie Stowarzyszenie Producentów Żywności Metodami Ekologicznymi.
- ▶ Obecność symbolu upewnia nas, że mamy do czynienia z wyrobem z gospodarstw przyjaznych środowisku - jest to wcześniej stwierdzone przez uprawnioną jednostkę certyfikującą.

Oznaczenia na produktach żywnościowych:

4. Zielone Płuca Polski

- ▶ Znak Zielone Płuca Polski informuje o wysokiej jakości usług i produktów oraz o ich przyjaznym dla środowiska charakterze. Ma on podnosić renomę danego produktu lub usługi oraz pomóc w ich efektywnej sprzedaży. Właścicielem znaku jest Fundacja Zielone Płuca Polski.
- ▶ O przyznanie znaku mogą ubiegać się przedsiębiorstwa, instytucje i osoby prawne, które prowadzą działalność na terenie Zielonych Płuc Polski. Ten wyjątkowy pod względem ekologicznym obszar zajmuje obecnie około 20% powierzchni kraju. Położony jest w północno-wschodniej części Polski. Obejmuje następujące województwa: warmińsko-mazurskie, podlaskie, część województwa mazowieckiego, kujawsko-pomorskiego i pomorskiego.
- ▶ Znak Zielone Płuca Polski informuje, że mamy do czynienia z żywnością wyprodukowaną w warunkach, które w żaden sposób nie wpływały ujemnie na środowisko naturalne. Znak ten może pojawić się nie tylko na żywności, ale również na artykułach przemysłowych i budowlanych. Prawo do posługiwania się symbolem przyznaje Fundacja Zielone Płuca Polski.

Oznaczenia na kosmetykach i środkach czystości:

1. Demeter

- ▶ Znakiem tym są oznaczone naturalne kosmetyki, żywność, wyroby z wełny i bawełny pochodzące z upraw biologiczno-dynamicznych, czyli bez nawozów sztucznych i chemicznych środków ochrony roślin. Prawo do używania takiego symbolu zostaje nadane przez Stowarzyszenie Demeter w Niemczech.

demeter

Oznaczenia na kosmetykach i środkach czystości:

2. EcoGarantie

- ▶ Symbol znajduje się na środkach do prania, środkach czystości i kosmetykach, wyprodukowanych w sposób bezpieczny oraz ekologiczny oraz bezpieczny dla środowiska, tak, aby zapewniona była właściwa równowaga między ludźmi, roślinnością i zwierzętami, przy zachowaniu właściwej jakości.
- ▶ Prawo do posługiwania się tym symbolem przyznawane jest przez belgijski instytut certyfikujący PROLIBA UNITRAB.

Oznaczenia na kosmetykach i środkach czystości:

3. Znak IHTK

- ▶ IHTK - „Króliczek z ochraniającą go dłonią” - ekologiczny znak rozpoznawczy organizacji IHTK-Internationaler Herstellerverband gegen Tierversuche in der Kosmetik (Międzynarodowy Związek Producentów Przeciwko Stosowania Testów na Zwierzętach w Kosmetyce), która od lat walczy o zakazanie testów kosmetyków na zwierzętach.
- ▶ Wszystkie produkty, które spełniają wymagania IHTK, są sygnowane tym symbolem ekologicznym.
- ▶ Kupując kosmetyk warto wybrać taki, który na swoim opakowaniu ma etykietę ekologiczną przedstawiającą królika chronionego ludzką ręką - w ten sposób mamy gwarancję, że dany specyfik nie był testowany na zwierzętach, nie był też w ten sposób testowany żaden z jego składników.

Oznaczenia na sprzęcie AGD, RTV, urządzeniach biurowych i innych produktach:

4. Energy Star

- ▶ Energy Star - znak ekologiczny specjalnego programu Amerykańskiej Agencji Ochrony Środowiska (U.S. Environmental Protection Agency) i Amerykańskiego Departamentu Energii (U.S. Department of Energy).
- ▶ Symbol ekologiczny jest przyznawany jako wyróżnienie dla energooszczędnych produktów.
- ▶ Etykieta Energy Star istnieje od 1992 roku. Można ją spotkać na całym świecie.
- ▶ Oznacza się nią następujące produkty: m.in. sprzęt biurowy, RTV, AGD, sprzęt ogrodniczy, urządzenia klimatyzacyjne i systemy oświetleniowe.
- ▶ Od 2006 roku, dzięki porozumieniu ze Stanami Zjednoczonymi, w programie znakowania Energy Star uczestniczy także Unia Europejska.

Oznaczenia na wyrobach z drewna:

1. PEFC

- ▶ PEFC (The Programme for Endorsement of Forest Certification) to organizacja pozarządowa, która została utworzona by wspierać zrównoważoną gospodarkę leśną. Ocenia ona i weryfikuje państwowe systemy leśne wg standardów krajowych, akredytowanych przez PEFC.
- ▶ Kupując produkty z tym oznaczeniem wspierasz odpowiedzialną gospodarkę leśną. Masz świadomość, że Twoje zakupy nie przyczyniają się do niszczenia drzew i nie pomagają przedsiębiorstwom łamiącym prawa człowieka.
- ▶ PEFC na produkcie:
 - oznacza, że produkt pochodzi z drewna certyfikowanego według standardów PEFC,
 - gwarantuje, że całość lub część surowca użytego do jego produkcji pochodzi z lasów z certyfikatem ekologicznym PEFC,
 - oznacza, że gospodarka prowadzona w przedsiębiorstwie sprzedającym produkt bierze pod uwagę aspekty ekonomiczne, społeczne i ekologiczne i jest zgodna z zasadami PEFC,
 - oznacza, że pochodzenie surowca drzewnego (drewna, papieru) zawartego w wyrobie jest znane począwszy od miejsca jego pozyskania w lesie.

Oznaczenia na wyrobach z drewna:

2. Rainforest Alliance Certified

- ▶ Znak umieszczany jest na drewnianych wyrobach oraz produktach spożywczych.
- ▶ Umieszczenie tego symbolu oznacza w odniesieniu do żywności, że pochodzi ona z upraw prowadzonych zgodnie ze standardami SAN (Sustainable Agriculture Network).
- ▶ Jednocześnie znak ten jest informacją, że w czasie produkcji nie naruszano lokalnego ekosystemu, nie niszczone lasów, nie zanieczyszczano wód i szanowano prawo osób zatrudnionych do godziwego wynagrodzenia.

Inne znaki:

1. Fairtrade

- ▶ Fairtrade - to międzynarodowy znak ekologiczny przyznawany przez organizacje zrzeszone w Fairtrade Labeling Organizations International (FLO). Symbol ekologiczny Fairtrade oznacza, że producent respektuje standardy Międzynarodowej Organizacji Pracy. W marcu 2003 roku znak ten został ujednolicony dla krajów Europy. Ekoznak wprowadzono także w Japonii.
- ▶ Certyfikacja tym oznaczeniem ekologicznym obejmuje następujące produkty:
 - spożywcze: banany, cukier, herbata, kakao, kawa, komosa ryżowa (quinoa), miód, owoce suszone, owoce i warzywa świeże, soki, orzechy/ziarna oleiste, przyprawy, ryż, wino;
 - pozostałe: kwiaty cięte, rośliny ozdobne, bawełna, piłki sportowe.

Inne znaki:

2. Emas

- ▶ Symbol Emas pojawia się na materiałach informacyjnych oraz reklamowych i oznacza, że mamy do czynienia z firmą lub organizacją, która spełnia najwyższe standardy w zakresie ochrony środowiska.
- ▶ Nadawany jest przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska firmom, które uczestniczą w unijnym systemie ek zarządzania i audytu (EMAS) oraz prowadzą swoją działalność zgodnie z ideą zrównoważonego rozwoju.

Inne znaki:

3. Fair Trade Federation

- ▶ Fair Trade Federation - znak ekologiczny organizacji, która zrzesza działających zgodnie z ideą sprawiedliwego handlu północnoamerykańskich producentów. FTF nie jest organizacją charytatywną. Stara się budować rzeczywiste relacje handlowe w oparciu o transparentność i szacunek dla różnorodności kulturowej. Promuje nie tylko konkretne produkty, ale wspólnotę producentów i sprzedawców, która oparta jest na współpracy i rzetelnej wymianie informacji.
- ▶ O symbol ekologiczny organizacji mogą starać się producenci, którzy płacą godziwe wynagrodzenie swoim pracownikom, nie korzystają z pracy dzieci, stwarzają bezpieczne warunki pracy, nie niszczą środowiska naturalnego i dbają, by przekazać konsumentom pełne dane o produkcie.

Inne znaki:

4. Tekstylia godne zaufania wg Öko-Tex Standard 100

- ▶ Znak jest jednym z ważniejszych na świecie znaków jakości, dotyczących bezpieczeństwa wyrobów tekstylnych. Znakiem oznaczane są towary włókiennicze, które nie zawierają w swoim składzie substancji szkodliwych w stężeniach mających negatywny wpływ na zdrowie człowieka (m.in. czynników rakotwórczych, barwników azotowych, barwników alergizujących, pestycydów, formaldehydów czy metali ciężkich). Znak jest nadawany przez członków Międzynarodowego Stowarzyszenia na Rzecz Badań i Rozwoju Ekologii Wyrobów Włókienniczych Öko-Tex.
- ▶ Źródło: <https://segregus.chorzow.eu/baza-wiedzy/12-znaki-ekologiczne>
Źródło: <https://odpady.katowice.eu/ekoznaki-warto-je-poznac/>

Inne znaki:

5. Carbon Reduction Label (CRL)

- ▶ Carbon Reduction Label (CRL) - znak ekologiczny, który można znaleźć na takich produktach jak: żywność, produkty leśne, wyroby włókiennicze i usługi turystyczne. Od jego powstania w 2007 roku przyznano 32 certyfikaty ekologiczne tego typu. Symbol ekologiczny CRL oznacza, że przy produkcji szczególnie zadbano o redukcję emisji dwutlenku węgla (redukcja emisji gazów cieplarnianych). Proces wydawania certyfikatu ekologicznego trwa 2 lata.

reducing with
the Carbon Trust

